

MOCIÓ 3

FOMENTAR L'ENERGIA SOSTENIBLE ALS MUNICIPIS CATALANS.

En el desplegament dels objectius mediambientals de la Unió Europea, a diferència de la tebiesa de molts Estats, el paper dels municipis ha estat significatiu. És així com el Conveni de Rio, l'any 1992, va comptar a posteriori amb un aliat entusiasta en la Conferència sobre ciutats sostenibles, reunida a Aalborg l'any 1994.

El Conveni de Kioto, any 1997, ha tingut una evolució similar. La seva entrada en vigor, vençudes les reticències d'algunes potències mundials, no va ser fins al febrer de 2005, mentre que a nivell municipal, el pacte d'alcaldes i alcaldesses contra el canvi climàtic, des del seu impuls el febrer de 2008, ha comportat la incorporació a data d'avui de més de 500 localitats de la Unió Europea, de les quals a prop d'un centenar són catalanes.

El pacte d'alcaldes i alcaldesses parteix d'una visió pragmàtica. Obliga als municipis que voluntàriament s'adhereixin a l'elaboració d'un Pla d'Acció d'Energia Sostenible -PAES- en el termini d'un any, i a uns mecanismes avaluadors periòdics que en cas d'incompliment, expulsa al municipi d'aquest Pacte. D'aquesta forma s'eviten declaracions mancades d'eficàcia, com va succeir amb algunes agendes locals 21, que foren relegades a la pràctica per les previsions del planejament urbanístic.

La Conferència de les Nacions Unides sobre canvi climàtic, que es celebrarà a Copenhaguen a desembre de 2009, ha de ser un impuls internacional per aprovar un Protocol més ambiciós que el de Kioto, i que previnguin els mecanismes adients per arribar a l'any 2050 amb una reducció dels gasos d'efecte hivernacle del 80% respecte als nivells de l'any 1990.

La gestió de l'energia esdevindrà el sector ambiental més important del segle XXI, atesa la transformació social que comportarà l'abandonament dels combustibles fòssils a favor de les energies renovables.

Cal tenir present que les ciutats són les responsables directes o indirectes de més de la meitat d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, i que de manera cada cop més accentuada l'origen d'aquests gasos prové de la mobilitat privada, que s'ha duplicat des de l'any 1990, moltes vegades arran de la insuficiència o absència de línies de transport públic supramunicipals. Competència per tant, d'altres administracions.

Molts ajuntaments han creat agències locals d'energia, amb funcions bàsicament de planificació estratègica, assessorament, desplegament d'ordenances solars, tramitació de llicències i bonificacions fiscals. Però l'aprofundiment dels compromisos dels PAES i de la normativa derivada dels Convenis Internacionals contra el canvi climàtic juntament amb la liberalització del sector elèctric, reclamen un paper més actiu dels poders locals.

En aquest sentit, la pluralitat de fonts d'energia renovable possibiliten una descentralització i representen una oportunitat per als municipis, que podrien impulsar agències locals d'energia que generessin energia renovable, la distribueixin i comercialitzin entre els seus ciutadans, i els sobrants, venuts a la xarxa elèctrica general.

En aquest sentit la Federació de Municipis de Catalunya proposa:

1. Demanar al Govern de l'Estat i al Govern de la Generalitat que desplegui una normativa elèctrica i fiscal que faciliti que els municipis per iniciativa pròpia o mancomunats, puguin impulsar la producció i distribució d'energia d'origen renovable.
2. Demanar al Govern de l'Estat i al Govern de la Generalitat que augmentin les subvencions per a les inversions municipals en infraestructura per al foment de l'energia renovable.

Calafell, 2 d'octubre de 2009